

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **P. T.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2021, č. j. JMK 122697/2020, sp. zn. S-JMK 144668/2020/OD/Bo,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Městský úřad Židlochovice (dále jen „městský úřad“) rozhodnutím ze dne 17. 9. 2020, č. j. MZi-102757/2020 - 6, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 13. 5. 2020 v 17:19 h na Tyršově ulici v Židlochovicích řídil vozidlo r. z. X a překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci nejméně o 7 km/h. Za spáchání přestupku

uložil městský úřad žalobci pokutu ve výši 2 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Žalovaný napadeným rozhodnutím snížil pokutu na 1 500 Kč, ve zbytku odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí městského úřadu potvrdil.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Uvádí, že řídil osobní automobil a upozoroval, že mu do jízdní dráhy od levé krajnice směřuje kočka. Aby zabránil dopravní nehodě při předpokládaném střetu s kočkou, sešlápl prudce plynový pedál, aby a) zvýšeným hlukem motoru upozornil zvíře na přítomnost auta a odradil je v pokračování v pohybu k místu předpokládané srážky a b) aby výrazně zvýšil rychlost vozidla a místem předpokládané srážky projel dříve, než se do něj dostane kočka. Žalobce tedy zvýšením rychlosti vozidla odvracel a odvrátil nebezpečí nehody, čímž nemohl spáchat přestupek. Žalovaný vyloučil jednání v krajní nouzi z důvodu neexistence kočky na fotce auta a možnosti předejít srážce snížením rychlosti vozidla. Jeho závěry jsou dle žalobce nesprávné.
3. Z variant řešení této situace žalobce zvolil prudké zrychlení a byla to úspěšná volba vedoucí k záchraně života kočky a ušetření auta od poškození. Jelikož se auto naměřenou rychlostí pohybovalo na mnohem delším úseku, než zabírá fotka, a radar zabíral auto a nikoliv kočku, která se pravděpodobně nedostala do těsné blízkosti auta, je téměř vyloučené, aby byla kočka zachycena na fotce auta pořízené radarem.
4. Není zřejmé, jak žalovaný dospěl k závěru, že by zpomalením vozidla byla kolize odvrácena. Těžko si představit autora napadeného rozhodnutí, kterak řídí auto a do jízdní dráhy auta mu míří člověk. Jestli by lehce snížil rychlost a člověka lehce sníženou rychlostí přejel a přitom pomýšlel na subsidiaritu a proporcionalitu. Řidič se musel rozhodnout okamžitě, prakticky instinktivně. Žalobce proto navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí i rozhodnutí městského úřadu zrušil a řízení o přestupku zastavil.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž svůj názor na jednání žalobce vyjádřil. Navrhuje, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
7. Žaloba **není** důvodná.
8. Žalobní námitky směřují výhradně k tomu, že žalobce jednal v krajní nouzi a jeho jednání tudíž nebylo protiprávní.
9. Podle § 24 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), *čin jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže jím někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem*. Podle odst. 2 téhož ustanovení *nejde o krajní nouzi, jestliže toto nebezpečí bylo možno za daných okolností odvrátit*

jinak nebo následek tímto odvracením způsobený je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl-li ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.

10. Podstatné pro nynější věc je, že podmínkou krajní nouze jako okolnosti vylučující protiprávnost je existence přímo hrozícího nebezpečí a skutečnost, že toto nebezpečí nebylo možné odvrátit jinak.
11. Žalovaný předně zpochybnil existenci hrozícího nebezpečí, a to z důvodu, že na fotografii z výstupu měřicího zařízení není kočka ani jiné zvíře zachyceno. V této části krajský soud dává žalobci za pravdu, tato dílčí úvaha žalovaného neobstojí. Krajský soud se seznámil s fotografiemi založenými ve správním spisu a žádná kočka se na nich nenachází. To však ještě nevylučuje, že v době reakce žalobce skutečně kočka z levé strany ve směru žalobcovy jízdy do vozovky kráčela. Vozidlo je na fotografiích zachyceno z levé strany zezadu a fotografie nezobrazuje okolí vozidla v dostatečné délce a šíři. Nehledě na to, že fotografie mohla být pořízena před nebo po žalobcově „manévru“ a kočka v tu dobu mohla být mimo vozovku. Tvzení žalobce jsou plausibilní a podklady správního spisu je nevyvrací. Nejedná se však o takovou vadu napadeného rozhodnutí, která by měla vliv na jeho zákonnost. Žalovaný neodmítl naplnění podmínek krajní nouze toliko odkazem na nepřítomnost kočky na fotografiích, zabýval se i tím, zda bylo možné hrozící nebezpečí odvrátit jinak, tj. zda byla splněna podmínka subsidiarity.
12. Žalovaný k tomu s odkazem na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 23. 6. 2011, č. j. 5 As 10/2011 – 111) uvedl, že nebezpečí střetu se zvířetem bylo možné odvrátit i jiným způsobem než překročením dovolené rychlosti, tj. především snížením rychlosti. S tím se krajský soud ztotožňuje a úvahy žalovaného je možné ještě rozvést – okamžité prudké zvýšení rychlosti jako reakce na zvíře (nebo osobu či dítě!) směřující do vozovky nejenže nesplňuje podmínky subsidiarity, jedná se zásadně o naprosto nevhodný způsob odvracení nebezpečí střetu.
13. Obecně nelze vyloučit překročení nejvyšší dovolené rychlosti v krajní nouzi (např. útěk od nebezpečí, přeprava osoby v bezprostředním ohrožení života), hypoteticky by bylo možné připustit i snahu projet místo dříve, než se k němu dostane ze strany se přibližující rovnoměrně se pohybující těleso v situaci, kdy již nelze včas zabrzdit. V případě zvířete však zásadně nelze spolehlivě odhadnout, zda a kdy blížící se vozidlo upozoruje, a zda a jakým způsobem na tento pohyb zareaguje. V takovém případě je vhodným způsobem reakce řidiče výhradně snížení rychlosti (čímž se poskytne zvířeti více času na reakci a sníží se následky případného střetu) za současné snahy řidiče o úhybný manévr, pokud nelze úplně zastavit. Pakliže žalobce kočku nepřejel (sám v odvolání připouští, že si tím není jistý), jednalo by se dle krajského soudu spíše o šťastnou shodu okolností než o důsledek úspěšné volby z přípustných variant řešení dané dopravní situace.
14. Žalobce poměrně sugestivně vznáší otázku, zda by úřední osoba žalovaného lehce snížila rychlost a člověka lehce sníženou rychlostí přejela a přitom pomýšlela na subsidiaritu a proporcionalitu. Zůstaňme v hypotetické rovině – pokud by se žalobci při dovolené rychlosti 50 km/h blížilo do vozovky v jím udávané vzdálenosti 20 – 25 m dítě, zvýšil by okamžitě a prudce rychlost nebo by se snažil brzdit a dítěti vyhnout? Vážně uvažovat o první možnosti je dle krajského soudu naprosto zcestné.

V. Závěr a náklady řízení

15. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 1. července 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce